

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Проректор з навчально-методичної роботи

Каріна НЕМАШКАЛО

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК
робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність 073 «Менеджмент»
Освітній рівень перший (бакалаврський)
Освітня програма «Менеджмент організацій і адміністрування»

Статус дисципліни обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання українська

Завідувач кафедри
обліку та бізнес-консалтингу

Андрій ПИЛИПЕНКО

Харків
2022

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри обліку та бізнес-консалтингу.

Протокол № 3 від 12.10.2022 р.

Розробник:

Часовнікова Юлія Сергіївна, к.е.н., доц.

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

Анотація навчальної дисципліни

На сучасному етапі підприємницька діяльність все більше заслуговує на увагу, тому що є рушійною силою економіки України. В таких умовах зростає необхідність у фахівцях, які здатні організувати та керувати діяльністю підприємства. Перед цими фахівцями постають також задачі вірної організації бухгалтерського та податкового обліку діяльності підприємства а складання звітності.

Бухгалтерський облік має на меті виявити всі зміни в активах, зобов'язаннях та власному капіталі, визначити розміри таких змін у вартісному виразі, реєструвати, накопичувати, узагальнювати, зберігати таку інформацію і передавати її користувачам для прийняття відповідних управлінських рішень

Облік діяльності підприємств, особливо питання, пов'язані з розрахунками з дебіторами та кредиторами й обліку товарообігу на підприємствах, є специфічними питаннями обліку і вимагають не лише спеціальних навичок, а й володіння фундаментальними знаннями бухгалтерського обліку, які студенти набувають при вивченні дисципліни.

Метою навчальної дисципліни «Бухгалтерський облік» є формування системи знань із теорії та практики ведення бухгалтерського обліку та складання звітності.

Завданнями навчальної дисципліни є:

набуття студентами необхідних теоретичних знань та практичних навичок ведення обліку на підприємствах України;

відображення в первинних документах, облікових регістрах та звітних документах господарських операцій підприємства і використання облікової інформації в управлінні.

Об'єктом навчальної дисципліни є система бухгалтерського обліку підприємства.

Предметом навчальної дисципліни є теоретичні, практичні та методичні аспекти ведення бухгалтерського обліку на підприємстві.

Характеристика навчальної дисципліни

Курс	3
Семестр	2
Кількість кредитів ECTS	5
Форма підсумкового контролю	іспит

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

Пререквізити	Постреквізити
Макро- і Мікроекономіка	Стратегічний менеджмент
Економіка підприємства	Прийняття та реалізація управлінських рішень
Фінанси	Дипломна робота
Планування та організація діяльності підприємства	

Компетентності та результати навчання за дисципліною

Компетентності	Результати навчання
ЗК8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій СК2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з	РН6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

<p>факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища, визначати перспективи розвитку організації. СК10. Здатність оцінювати виконувани роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації. СК11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління. СК12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.</p>	
---	--

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основи бухгалтерського обліку

Тема 1. Сутність господарського обліку, бухгалтерський баланс.

- 1.1. Сутність бухгалтерського обліку та його функції.
- 1.2. Предмет, об'єкти, метод бухгалтерського обліку.
- 1.3. Поняття, побудова і зміст бухгалтерського балансу.

Тема 2. Рахунки бухгалтерського обліку, облік господарських процесів.

- 2.1. Типи господарських операцій і їх вплив на бухгалтерський баланс.
- 2.2. Економічний зміст, побудова та кореспонденція рахунків.
- 2.3. Господарські процеси як об'єкти бухгалтерського обліку.

Тема 3. Облік необоротних активів

- 3.1. Облік основних засобів.
- 3.2. Облік нематеріальних активів.
- 3.3. Облік інших необоротних активів.

Тема 4. Облік оборотних активів

- 4.1. Облік запасів.
- 4.2. Облік дебіторської заборгованості.
- 4.2. Облік грошових коштів.

Тема 5. Облік капіталу та зобов'язань

- 5.1. Облік формування і змін власного капіталу.
- 5.2. Облік зобов'язань за розрахунками з постачальниками
- 5.3. Облік поточних зобов'язань за розрахунками

Тема 6 Формування фінансової та податкової звітності

- 6.1. Облікові реєстри, їх сутність і значення.
- 6.2. Порядок складання бухгалтерської звітності.
- 6.3. Порядок складання податкової звітності

Методи навчання та викладання

У процесі викладання навчальної дисципліни «Бухгалтерський облік» для реалізації визначених компетентностей освітньої програми та активізації освітнього процесу на лекційних заняттях передбачено застосування таких методів навчання як:

проблемні лекції – відрізняються поглибленою аргументацією матеріалу, що викладається, сприяють формуванню у здобувачів самостійного творчого мислення, прищеплюють їм пізнавальні навички (Тема 1, 2, 3, 4, 5);

міні-лекції – викладення навчального матеріалу за короткий проміжок часу як частини цілісної теми, що характеризується значною ємністю, складністю логічних побудов, образів, доказів та узагальнень (Тема 6);

На практичних заняттях застосовуються продуктивні методи навчання, що спрямовані на активізацію та стимулювання навчально-пізнавальної діяльності здобувачів:

групова робота (Тема 1, 2);

ділові ігри (Тема 6);

ситуаційні завдання (Тема 3, 4, 5).

На лабораторних заняттях використовується метод моделювання професійних ситуацій (Тема 1, 2, 3, 4, 5,6).

Під час проведення лекційних, практичних та лабораторних занять використовуються: пояснювально-ілюстративний матеріал, проблемне викладання, частково-пошуковий, дослідницький методи викладання.

Порядок оцінювання результатів навчання

ХНЕУ ім. С. Кузнеця використовує накопичувальну (100-бальну) систему оцінювання.

Система оцінювання сформованих компетентностей з дисципліни «Бухгалтерський облік» враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, практичні, лабораторні заняття, а також виконання самостійної роботи.

Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних та лабораторних занять і оцінюється сумою набраних балів. Поточний контроль включає наступні контрольні заходи: виконання практичних та лабораторних завдань за темами, поточні контрольні роботи, колоквиум, наукова робота (написання статті, тез доповіді).

Порядок проведення поточного оцінювання знань студентів. Оцінювання знань студента під час практичних занять проводиться за такими критеріями:

Завдання оцінюються в 5 балів. Недоліки при виконанні та здачі завдань знижують загальну оцінку:

5 балів – завдання виконано та здано відповідно до графіку навчального процесу;

0 балів – завдання не виконано.

Загальна максимальна кількість балів за виконання практичних завдань за темами становить 5 балів, мінімальна – 0 балів.

Оцінювання знань студента під час лабораторних занять проводиться за такими критеріями:

Лабораторні роботи оцінюються в 8 балів. Недоліки при виконанні та здачі лабораторних робіт знижують загальну оцінку:

8 балів – робота виконана та здана відповідно до графіку навчального процесу;

0 балів – робота не виконана.

Загальний підсумковий звіт з лабораторних робіт оцінюється в 8 балів. Недоліки при виконанні та здачі завдань знижують загальну оцінку:

8 балів – завдання виконані вірно та захищено звіт відповідно до графіку навчального процесу;

6 балів – завдання виконані з деякими помилками та захищені не відповідно до графіку

навчального процесу;

4 бали – завдання виконані з деякими помилками та здані без захисту;

2 бали – завдання містять суттєві помилки, та здані без захисту;

0 балів – завдання не виконано.

Максимальна можлива сума балів, набраних на лабораторних заняттях – 16 балів; мінімально можлива – 0 балів.

Наукова робота здобувача передбачає написання наукової статті, тез доповіді та есе.

Написання наукової статті або тез доповіді оцінюється наступним чином:

8 балів – здобувач написав наукову статтю та подав її у видавництво, робота унікальна, в роботі містяться елементи наукової новизни, зміст та структура виконаного матеріалу відповідають меті, предмету та об'єкту дослідження;

6 балів – здобувач написав тези доповіді на конференцію, робота унікальна, в роботі містяться елементи наукового пошуку, зміст та структура виконаного матеріалу відповідають меті, предмету та об'єкту дослідження;

4 бали – здобувач написав наукову статтю без подання її у видавництво, робота унікальна, зміст та структура виконаного матеріалу відповідають вимогам, в роботі наведено висновки щодо поставлених завдань;

2 бали – здобувач написав тези доповіді без подання їх на конференцію, робота унікальна, зміст та структура виконаного матеріалу відповідають вимогам, в роботі наведено висновки щодо поставлених завдань;

0 балів – робота не виконана.

Загальна оцінка з наукової роботи складає 8 балів, мінімальна – 0 балів. Вимоги до виконання наукової роботи розміщено на сайті ПНС.

Письмова контрольна робота проводиться два рази за семестр та включає теоретичні і практичні завдання різного рівня складності різної кількості відповідно до тем. За кожну контрольну роботу студент може отримати 8 балів. Загальна максимальна кількість балів за поточні контрольні роботи становить 16 балів, мінімальна – 0 балів.

Колоквіум проводиться наприкінці семестру після вивчення усього матеріалу дисципліни. Колоквіум складається з теоретичної та практичної частини. Завдання до колоквіуму включаються різного рівня складності. Колоквіум містить 6 теоретичних тестових питання закритої форми які оцінюються на 6 балів та 2 розрахункові практичні задачі на 9 балів. Помилки в розрахунках, бухгалтерських проведеннях, відкритті рахунків та інші, відповідно до завдання відповідно знижують максимальну кількість балів. Загальна максимальна кількість балів за колоквіуми становить 15 балів, мінімальна – 0 балів.

Оцінювання самостійної роботи здобувачів враховує глибину і міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, вміння робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, навички і прийоми виконання практичних завдань, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку, самореалізацію на практичних заняттях.

Шляхом поточного оцінювання протягом семестру студент може отримати максимальну кількість балів – 60. Мінімум допустима кількість балів для складання підсумкового контролю – 35 балів.

Підсумковий/семестровий контроль проводиться у формі іспиту, за який студент може отримати максимальну кількість балів – 40. Мінімум допустима кількість балів складає 25.

Студента слід вважати атестованим, якщо під час поточного контролю отримає не менше 35 балів, а під час підсумкового контролю – не менше 25 балів. Сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60 балів.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни розраховується з урахуванням балів, отриманих під час поточного контролю за накопичувальною системою. Сумарний результат у балах за

семестр складає: «60 і більше балів – зараховано», «59 і менше балів – не зараховано» та заноситься у залікову «Відомість обліку успішності» навчальної дисципліни.

Рейтинг-план навчальної дисципліни

Тема	Форми та види навчання	Форми оцінювання	Мак бал
1	2	3	4
Змістовий модуль 1. Основи бухгалтерського обліку			
<i>Аудиторна робота</i>			
ТЕМА 1.	Лекція 1. Сутність господарського обліку. Бухгалтерський баланс	Активна робота	
	Лабораторна робота 1. Налаштування програми до роботи. Внесення даних в довідники	Виконання лабораторної роботи	
	<i>Самостійна робота</i>		
	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять, виконання завдань для самостійної роботи, підготовка наукової роботи	Перевірка домашнього завдання	
<i>Аудиторна робота</i>			
ТЕМА 2.	Лекція 2. Рахунки бухгалтерського обліку Лекція 3. Облік господарських процесів	Активна робота	
	Практичне заняття 1. Вирішення практичних завдань з визначення змін в балансі під впливом господарських операцій Практичне заняття 2. Вирішення практичних завдань щодо відображення господарських операцій на бухгалтерських рахунках Контрольна робота	Виконання практичних завдань	8
	Лабораторна робота 2. Внесок в статутний капітал. Придбання ТМЦ Лабораторна робота 3. Договори з контрагентами та облік запасів	Виконання лабораторної роботи	
	<i>Самостійна робота</i>		
	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять, виконання завдань для самостійної роботи, підготовка наукової роботи	Перевірка домашнього завдання	
	<i>Аудиторна робота</i>		
ТЕМА 3.	Лекція 4. Облік необоротних активів за питаннями Облік основних засобів Лекція 5. Облік необоротних активів за питаннями Облік нематеріальних активів. Облік інших необоротних активів	Активна робота	
	Практичне заняття 3. Вирішення практичних завдань щодо відображення в обліку надходження, вибуття основних засобів. Практичне заняття 4. Вирішення практичних завдань з нарахування амортизації необоротних активів, при застосуванні різних методів.	Виконання практичних завдань	

	Лабораторна робота 4. Виробництво готової продукції та її реалізація Лабораторна робота 5. Прийом на роботу співробітників. Оплата праці.	Виконання лабораторної роботи		
Самостійна робота				
	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять, виконання завдань для самостійної роботи, підготовка наукової роботи	Перевірка домашнього завдання		
Аудиторна робота				
ТЕМА 4.	Лекція 6. Облік оборотних активів Облік запасів Лекція 7. Облік оборотних активів Облік грошових коштів. Облік дебіторської заборгованості.	Активна робота		
	Практичне заняття 5. Вирішення практичних завдань щодо відображення в обліку надходження та вибуття запасів, опанування методів оцінки вибуття запасів. Практичне заняття 6. Вирішення практичних завдань щодо відображення в обліку дебіторської заборгованості та розрахунків Контрольна робота	Виконання практичних завдань	8	
	Лабораторна робота 6. Придбання та реалізація необоротних активів Лабораторна робота 7. Отримання і реалізація послуг. Закриття періоду.	Виконання лабораторної роботи	8	
	Самостійна робота			
	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять, виконання завдань для самостійної роботи, підготовка наукової роботи	Перевірка домашнього завдання		
	Аудиторна робота			
ТЕМА 5.	Лекція 8. Облік капіталу та зобов'язань	Активна робота		
	Практичне заняття 7. Вирішення практичних завдань щодо відображення в обліку операцій за розрахунками з підрядниками, бюджетом та працівниками	Виконання практичних завдань		
	Лабораторна робота 8. Формування бухгалтерських звітів.	Виконання лабораторної роботи. Перевірка звіту.	8	
	Самостійна робота			
	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять, виконання завдань для самостійної роботи, підготовка наукової роботи	Перевірка домашнього завдання	8	
Аудиторна робота				
ТЕМА 6.	Лекція 9. Формування фінансової та податкової звітності Колоквіум	Колоквіум	15	
	Самостійна робота			
	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять, виконання завдань для самостійної роботи, здавання наукової роботи	Перевірка домашнього завдання	5	
	Усього		60	

Рекомендована література

Основна

1. Акімова Н.С., Говоруха О.О., Кирильєва Л.О., Євлаш Т. О. Бухгалтерський облік: навчальний посібник. Х. : ХДУХТ, 2019. 182 с.
2. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
3. Крупка Я. Д., Задорожний З. В., Гудзь Н. В. Бухгалтерський облік : підручник. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 460 с.

Додаткова

4. Верига Ю.А. Бухгалтерський облік: навч. посіб. / Ю.А. Верига. – К. : Центр навчальної і практичної літератури, 2019. – 520 с.
5. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій від 30.11.1999 р. № 291 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>
6. Іщенко Я. П., Подолянчук О. А., Коваль Н. І. Фінансовий облік 1: підручник. Вінниця: Видавництво ФОП Кушнір Ю. В. 2020. 496 с.
7. Лисиченко О. О., Атамас П.Й., Атамас О.П. Фінансовий облік : навч. посіб.– К. : Центр навчальної і практичної літератури, 2019. – 356 с.
8. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку URL : <https://interbuh.com.ua/ua/documents/onemanuals/35131>
9. Плиса В. Й., Плиса З. П. Бухгалтерський облік : підручник. 2-ге вид., випр. і доп. – Львів:Видавництво ННБК «АТБ», 2020. – 440 с.
10. Про затвердження Методичних рекомендацій по застосуванню регістрів бухгалтерського обліку Наказ Міністерства фінансів України від 29.12.2000 р. № 356 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0356201-00>

Інформаційні ресурси в Інтернеті

11. Офіційний сайт Міністерства фінансів України URL : <https://mof.gov.ua/uk>
12. Офіційний сайт Державної служби статистики України URL : <http://www.ukrstat.gov.ua>
13. Сайт газети «Все про бухгалтерський облік» URL : <http://gazeta.vobu.ua>
14. Сайт газети «Дебет-Кредит» URL : <https://dtk.com.ua>
15. Сайт «Бухгалтер 911» URL : <https://buhgalter911.com>
16. Облік SaaS нові технології обліку та управління URL : <https://oblik.ua/uk>
17. Сторінка курсу на платформі Moodle (персональна навчальна система) URL : <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=9009>